

Andningsunderstöd, hud och sårskador på Neonatalen

Så använder vi SNQ i förbättringsarbeten

Marie Kristiansen
Specialistsjuksköterska barn/ungdom
Bitr. Universitetssjuksköterska Steg 5
marie.kristiansen@regionstockholm.se

Caroline-Alexi Olsson Mägi
Specialistsjuksköterska barn/ungdom
Universitetssjuksköterska Steg 7
[caroline-aleksi.olsson-
magi@regionstockholm.se](mailto:caroline-aleksi.olsson-magi@regionstockholm.se)

Dagens föreläsning

Bakgrund

- Prematur hud
- Hudskador

Att arbeta med hudskador

- Hudgruppen – Neonatalen, Karolinska
- Övergripande mål
- Åtgärder
- Utvärdering
- Hur mäts hudskador, då och nu

Kommentarer och frågor

Prematur hud

Fettväv (vit och brun vävnad)

- Knappt utvecklas, omogen

Neurosensorisk funktion

- Utvecklas från 20 veckor

Mikrovaskulatur (kapillära nätet)

- Inte organiserat

Underutvecklad hud

- Nedsatt immunsvaret i huden
- Nedsatt infektionskontroll
- Störningar i hudens barriär
- Ökad genomsläpplighet av fukt i huden

Marissen J, Gomez de Agüero M, Chandorkar P, Reichert L, Glaser K, Speer CP, et al. The Delicate Skin of Preterm Infants: Barrier Function, Immune-Microbiome Interaction, and Clinical Implications. *Neonatology : fetal and neonatal research.* 2023;120(3):295–307.

Hudskador – Prematurer & nyfödda

- Drabbar 20-43% på NICU¹
- 2021 hade LÖF ett ärende/månad (Stockholm ej medräknat)²
- Smärtsamt - Svårt att skatta, kunskapslucka
- Infektionsrisk pga huden och mikroorganismer³
- Permanenta skador/formation ("CPAP-näsa") som kan påverka både funktionellt och estetiskt
- Kan kräva näsplastik⁴
- Vanliga orsaker hos oss: andningsunderstöd, infarter, sonder

Hudgruppen

- Verksamhetsövergripande
  - Gemensamma mål
  - Individuella mål
- Team på alla siter
Karolinska S, DS och HS
  - Undersköterskor,
Sjuksköterskor och
Läkare
- Trycksårsmånad Februari
  - Olika aktiviteter

Övergripande mål

Mål:

Upptäcka och åtgärda alla hudskador kategori 1 (rodnad) så att huden hålls hel

Inga allvarliga/djupa hudskador. Hitta alla hudskador/rodnader tidigt och åtgärda innan de blir allvarliga sår

Alla hudskador ska dokumenteras!

Utmaningar

Miljön

- Rutiner
- Personal
- Utrustning
- Arbetsmiljö/tidsbrist

Patienten

- Ansikte
- Hudmognad
- Tillstånd

Åtgärder

Utbildning och information

- Föreläsningar, veckobrev
- Bedside
- Hud på rondan

Följa upp och mäta

- Standardiserad hudinspektion
- Standardiserad dokumentation
- Dela med sig av framgång och motgång!

Hur mäts förekomsten?

Journalgranskning

Punktprevalensmätning

Tidskrävande!

Data från kvalitetsregister

Diagnoskoder från journalsystem

Används

Standardiserad dokumentation

För alla under v 32:

Aktivitetsplan
utifrån NANDA:
Risk för hudskada

I Att göra-listan
varje pass

Aktivitetsplan - 2022-456707 Fiktiv Kvinna

Spara & Stäng Infoga nytt >

Allmänt Resurs/Risk/Problem/Mål Utvärdering Kopplad journaltext

Beskrivning: Risk för hudskada 2025

Status: Aktuell

Påbörjad datum: 2025-04-29 10:54

Ansvarig:

Yrkesgrupp:

Kommentar: NANDA 00047
Referens: PM
Hudvård för barn födda före graviditetsvecka 25
CPAP-behandling omvårdnad
version 250408

Aktivitet	Förklaring/Anvisning	Planerad
 CPAP	Använd måttband för att säkerställa rätt storlek p...	25-04-29
 CPAP	CPAP: Varva mellan näsprongar/mask/mössa/hjäl...	25-04-29

Standardiserad dokumentation

Om hudskada uppstår:

Aktivitetsplan utifrån NANDA:
Hudskada

Avvikelse rapport

Aktivitetsplan - 2022-456707 Fiktiv Kvinna

Spara & Stäng Infoga nytt >

Allmänt Resurs/Risk/Problem/Mål Utvärdering Kopplad journaltext

Beskrivning: Hudskada

Status: Aktuell

Påbörjad datum: 2025-04-29 10:51

Ansvarig: 2XVT Helena Wennerström (Ssk)

Yrkesgrupp: Sjuksköterska

Kommentar: Såret ska även dokumenteras i Uppdaterat status. Koppla till aktivitetsplanen
Gjord av Dokumentation och Hud steg 5ssk.

Aktivitet	Förklaring/Anvisning	Planerad
 Fotodokumentation	Sicka remiss/ring till sjukhusfotografen.	
 Omläggning	Instruktion för såromläggning, beskriv nedan: ...	25-04-29
 Smärtskattning	Smärtskatta/smärtlindra. Ex smärtlindra inför omlä...	25-04-29

Standardiserad dokumentation

- Sårjournal I omvårdnadsstatus - enkel att fylla i

Förekomst av trycksår							
Trycksår	Kategori	Sårets placering	Kommentar	Sida	Orsak	Kommentar	
Finns	▼ I. Rodnad som inte bleknar vid tryck	▼ Panna	▼	▼	▼ Andningsutrustning	▼	
Finns	▼ II. Delhudsskada	▼ Näsrot	▼	▼	▼ Andningsutrustning	▼	
Finns	▼ III. Fullhudsskada	▼ Nässkiljevägg	▼	Höger	▼ Andningsutrustning	▼	
Finns	▼ IV. Djup fullhudsskada	▼ Näsvinge	▼	Vänster	▼ Annan, precisera	▼ Sond	
Finns	▼ A. Icke klassificerbart trycksår: sårdjup okänt	▼	▼	▼	▼	▼	
Finns	▼ B. Misstänkt djup hudskada: sårdjup okänt	▼	▼	▼	▼	▼	

Utvärdering - Omvårdnadsrapport

- Månadsvis från Omvårdnadsansvarig (OVA)

Hudskada

Site	Ant. vård-dgr	Ant. barn	% barn med Hs	Ant. dgr m Hs/ barn m Hs	Antal barn/ kat.			
					1	2	3	4
Solna	299 ↓	46 ↓	17,4 % ↓	2,1 ↑	6↓	7↑	1↑	1↑
Huddinge	401 ↑	57 ↑	8,8 % ↓	2,0↓	4 ↓	3 =	-	-
Danderyd	411 ↓	66 ↑	1,8 % =	1,8 ↓	1 ↑	3 ↑	-	-

1= Rodnad   2= Ytligt sår   3= Djupt sår   4= Nekros

- Större uppföljning årligen inför varje temamånad

Frågor?

TACK FÖR ATT NI LYSSNADE!

Marie Kristiansen

Marie.kristiansen@regionstockholm.se

Caroline-Alexi Olsson Mägi

caroline-aleksi.olsson-magi@regionstockholm.se

Referenser

¹ August, Edmonds, Brown, Murphy, & Kandasamy, 2014., Baharestani & Ratliff, 2007., Fischer et al., 2010

²Personlig kommunikation, 2021

³Visscher M, Narendran V. The Ontogeny of Skin. *Adv Wound Care (New Rochelle)*. 2014 Apr 1;3(4):291-303. doi: 10.1089/wound.2013.0467. PMID: 24761361; PMCID: PMC3985523.

³Li, Sepulveda & Buchanan, 2015